

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет механіки, енергетики та інформаційних технологій
Кафедра автомобілів і тракторів

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕЛЕКТРОННЕ І ЕЛЕКТРИЧНЕ ОБЛАДНАННЯ АВТОМОБІЛІВ

(НАЗВА ПЕРИОДИЧНОГО ВИПУСКУ)

спеціальність: 274 Автомобільний транспорт

перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Львів 2023

Робоча програма з дисципліни Електронне і електричне обладнання автомобілів для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОП «Автомобільний транспорт» спеціальності 274 Автомобільний транспорт

Розробник: Мирон МАГАЦ, к.т.н., доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри автомобілів і тракторів

Протокол від "29" 08 2023 року № 1

Завідувач кафедри автомобілів і тракторів

(підпис)

(Степан ХІМКА)

(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій

Протокол від "30" 08 2023 року № 1

Голова методичної комісії факультету механіки, енергетики та інформаційних технологій

(підпис)

(Степан КОВАЛИШИН)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань **27 Транспорт**

Спеціальність **274 Автомобільний транспорт**

Рівень вищої освіти **перший (бакалаврський)**

Характеристика навчальної дисципліни:

Вибіркова компонента

Кількість кредитів **4**

Загальна кількість годин – **120**

Вид контролю: **залік**

Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – **4**

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – **114 %**

для заочної форми навчання – **20 %**

2. Програма навчальної дисципліни

План лекційних занять з дисципліни

Тема 1 Стартерні акумуляторні батареї.

1.1 Призначення й умови експлуатації акумуляторних батарей.

1.2 Принцип роботи свинцевого акумулятора.

1.3 Конструктивні схеми батарей.

Тема 2 Генераторні установки.

2.1. Загальні відомості про системи електропостачання.

2.2. Конструкція типового вентильного генератора.

2.3. Принцип регулювання напруги генераторних установок.

Тема 3. Системи електростартерного пуску.

3.1 Загальні відомості про системи електростартерного пуску.

3.2 Будова електростартерів.

3.3 Схеми управління електростартерами.

Тема 4. Системи запалювання.

4.1 Загальні відомості та види систем.

4.2 Свічки запалювання.

Тема 5. Система освітлення та сигналізації

5.1 Фари головного освітлення.

5.2 Світлосигнальні ліхтарі.

5.3 Електричні бортові схеми автомобіля.

Тема 6. Система бортового контролю.

6.1 Будова, принцип роботи швидкісних вузлів спідометрів.

6.2 Будова та робота спідометрів з електроприводом.

6.3 Амперметри, термометри, манометри, вимірювачі рівня палова.

Тема 7. Електропривідники допоміжного устаткування.

7.1 Конструкції електродвигунів.

7.2 Конструкція механізмів склоочисників.

7.3 Схеми управління швидкісними режимами склоочисників.

Тема 8. Бортові мережі.

8.1 Загальні відомості про автомобільні бортові мережі

8.2 Елементи електричної мережі.

8.3 Охоронні системи.

Тема 9. Системи електронного обладнання автомобілів.

9.1 Електронні блоки керування автомобілем.

9.2 Інформаційні електронні давачі.

9.3 Електронні елементи із зворотнім зв'язком.

Тема 10. Використання електронного обладнання у трансмісії автомобіля

10.1 Призначення, будова робота селектора.

10.2 Система електронного перемикання АКПП.

10.3 Діагностика і ТО електронного обладнання АКПП.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Рік підготовки 2 Семестр 4												
Тема 1	9	2		2		5	9	1		1		7
Тема 2	9	2		2		5	9	1		1		7
Тема 3	9	2		2		5	9	1		1		7
Тема 4	13	4		4		5	13	1		1		11
Тема 5	14	4		4		6	14	1		1		12
Тема 6	14	4		4		6	14	1		1		12
Тема 7	10	2		2		6	10	1		1		8
Тема 8	14	4		4		6	14	1		1		12
Тема 9	14	4		4		6	14	1		1		12
Тема 10	14	4		4		6	14	1		1		12
Всього	120	32		32		56	120	10		10		100

4. Теми лабораторних занять

План лабораторних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Стартерні акумуляторні батареї	2
2	Генератори змінного струму. Реле-регулятори.	2
3	Електростартери	2
4	Системи запалювання двигунів.	4
5	Контрольно-вимірювані прилади, системи освітлення і сигналізації	4
6	Діагностика систем освітлення і регулювання головних автомобільних фар	4
7	Контролюючі системи автомобілів	2
8	Системи охоронних автомобільних сигналізацій	4
9	Електронне обладнання автомобілів	4
10	Допоміжне електронне обладнання автомобілів	4
	Разом за семестр	32

5. Теми винесені на самостійне вивчення

№ з/п	Назва теми
1	Батареї, що не обслуговуються.
2	Схеми генераторних установок.
3	Особливості роботи електростартерів та вимоги до них.
4	Мікропроцесорні системи запалювання
5	Звукові сигналізатори.
6	Конденсатори
7	Тахометри.
8	Релевмикання і системи керування.
9	Давачі із зворотнім зв'язком.
10	АКПП з електронним керуванням

6. Методи навчання

1. Словесні методи (розповідь, пояснення, бесіда, лекція.)

2. Наочні методи

– ілюстрація (таблиці, моделі, стенди тощо),
– демонстрування засобу: навчальна телепередача, відеофільми, діюча модель, експерименти, діагностика вихідних сигналів давачів (застосування мультиметра), використання моделювання принципу роботи віртуального обладнання з використанням навчального продукту «Electude», тощо.

3. Практичні методи: експерименти, навчальна робота. Лабораторні та практичні роботи, робота у середовищі «Electude».

Лекційні заняття з дисципліни проводяться на одному потоці. Під час їх проведення, для кращого сприйняття студентами матеріалу використовуються відеопроєктори, окремі графічні схеми, ілюстративний матеріал, стенди.

Програмою дисципліни передбачено виконання лабораторних робіт з використанням ПК і сканерів, мультиметрів, електронного тестера, стендів з електронним обладнанням.

Під час виконання лабораторних робіт, кожна група поділяється на декілька ланок, кількість яких обумовлена наявністю робочих місць, для виконання яких використовуються реальні об'єкти – окремі одиниці електричних і електронних систем керування двигунами (електронні системи: «Motronic 4.1», «Common Rail»).

7. Методи контролю

1. Усне опитування (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка (розв'язування тестових завдань на платформі moodle).

3. Практична перевірка (проведення різних вимірів, здійснення складання, налагодження, виконання практичної роботи, вміння працювати із діагностичним обладнанням, рішення професійних завдань і т. д.).

4. Стандартизований контроль: залік за поточною успішністю (можливе проведення у дистанційні формі).

Види контролю: поточний контроль, проміжна атестація.

8. Результати навчання

У результаті засвоєння окремих тем із дисципліни «*Електронне і електричне обладнання автомобілів*» здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти набувають знання, уміння та компетентності, що відповідають вимогам ОП «*Автомобільний транспорт*» спеціальності 274 «*Автомобільний транспорт*». Для навчальної дисципліни «*Електронне і електричне обладнання автомобілів*», відповідає вибіркова компонента загальної підготовки – ВКП 7.

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
1	2
ЗК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
ЗК 7	Здатність працювати в команді.
ФК 2	Здатність використовувати у професійній діяльності знання з основ конструкції, експлуатаційних властивостей, робочих процесів і основ розрахунку автомобільних транспортних засобів.
ФК 8	Здатність організувати ефективну експлуатацію об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.
ФК 10	Здатність здійснювати технічну діагностику об'єктів автомобільного транспорту, їх систем та елементів.
ПРН 4	Відшукувати необхідну інформацію в науково-технічній літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати та оцінювати цю інформацію.
ПРН 7	Аналізувати інформацію, отриману в результаті досліджень, узагальнювати, систематизувати й використовувати її у професійній діяльності.
ПРН 20	Збирати та аналізувати діагностичну інформацію про технічний стан автомобільних транспортних засобів.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Розділ 1					Розділ 2					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	100
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	

T1, T2 ... T10 – теми

10. Методичне забезпечення

1. Магац М.І. Електричне і електронне обладнання. Методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт студентами факультету механіки та енергетики з спеціальності 274 «Автомобільний транспорт» ОС «Бакалавр», реком. до друку мед. радою ЛНАУ 06.03.2018. прот. № 6. Вид. в авт. редакції. 2018. 66 с.

11. Рекомендована література

Базова

1. Сажко В. А. Електрообладнання автомобілів і тракторів / В.А. Сажко : Підручник.-К.: Каравела, 2009. - 400с.

2. Лебедев А.Т. Трактори та автомобілі. Ч.3. Шасі // Навчальний посібник / А.Т. Лебедев, В.М. Антощенков, М.Ф. Бойко та інш.; За ред. проф. А.Т. Лебедева. – К.: Вища школа, 2004. – 336с.

Допоміжна

3. Бойко М.Ф. Трактори та автомобілі. Ч.2. Електрообладнання // Навчальний посібник / М.Ф. Бойко. – К.: Вища школа, 2001. – 180с.

4. Дяченко В.Г. Розрахунок автомобільних двигунів // Навчальний посібник / В.Г. Дяченко, В.С. Саловський, В.М. Кропівний та інш.; За ред. к.т.н. В.Г. Дяченка, к.т.н. В.С. Саловського. – Кіровоград: КДТУ, 2003. – 266 с.

5. Сажко В.А. Електричне та електронне обладнання автомобілів / В.А. Сажко -К.: Каравела, 2004.-304с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси: [книжковий фонд](#), періодика та фонди на [електронних носіях](#) бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.

Електронні інформаційні ресурси мережі інтернет з переліком сайтів:

2. www.vthntusg.at.ua/load/traktori.
3. www.kpi.kharkov.ua/archive/Наукова_періодика/11_Skvor.pdf.
4. <http://edu.lp.edu.ua/moduli/elektrychne-ta-elektronne-obladnannya-avtomobilya>.
5. <https://lester.ua/uk/discussions/kompjuternaja-diagnostika-avtomobilja-opredelenie-osnovnyh-nepoladok-dlja-ispravnoj-raboty-agregatov>.
6. <https://sites.google.com/view/automechan/>
7. <https://nung.edu.ua/sites/default/files/2021>.
8. навчальне середовище «Electude» <https://lnau.electude.eu/>